

Ha mort Maurizio Martinotti, l'amic del Piemont

Mor als 68 anys un músic cabdal en molts projectes del folk als Països Catalans

Maurizio Martinotti

Maurizio Martinotti ha mort aquest 31 de desembre als 68 anys, després d'haver estat intervingut fa un parell de mesos i ingressat a l'hospital de la seva ciutat natal, Alessandria. Deixa un llegat immens de música popular, vinculada a Itàlia i al Mediterrani, i molt especialment a les valls del Piemont, el repertori de les quals va explorar i recrear amb el grup **La Ciapa Rusa**, a partir del 1977, i **Tendachënt**, la formació que va prendre'n el relleu a partir de 1997. Els darrers temps, la malaltia de l'ELA l'havien obligat a deixar d'actuar, però el seu posat a l'escenari, sempre tranquil i sovint fent girar la seva inseparable viola de roda, és ja una estampa emblemàtica per a tots els afeccionats al folk d'aquests verals del Mediterrani.

La seva amistat amb molts músics del folk dels Països Catalans va ser especialment intensa i fructífera. Va gravar un disc extraordinari amb el grup valencià **Urbàlia Rurana**, *Territoris amables* (Resistència, 2002), on van trenar amb una elegància majúscula antics romanços dels seus respectius països. Els integrants d'**Urbàlia** han deixat aquest testimoni a les xarxes socials: "Sentim que amb ell se'n va un món. Segurament tornarem als seus tossals del Monferrato i aquell racó de Zenevreto que ell ens va mostrar per primera vegada, però no serà el mateix".

Amb una de les ànimes d'**Urbàlia Rurana**, Toni Torregrossa, va trobar-se també en altres produccions col·lectives que posaven la música d'arrel al servei de la crítica social, i acostumaven a presentar-se en directe tant al Piemont com a la Fira Mediterrània de Manresa i el Tradicionàrius de Barcelona. Per exemple, *Canti delle terre del riso* (2000), on exploraven la tradició dels cants de feina vinculats als arrossars valencians i piemontesos; *Pau i Treva* (Ethnosuoni, 2006), amb el català **Jordi Fàbregas** i l'occità **Renat Sette**, on reivindicaven el missatge de pau i concòrdia de l'Abat Oliba mil anys enrere a la Catalunya medieval a través de les lletres de **Joan Soler i Amigó** -mort precisament avui mateix-; i molt especialment *Mar Mur* (Temps Record, 2010), on els mateixos protagonistes presentaven una col·lecció de cançons excel·lents sobre el drama de les morts de refugiats i migrants al Mediterrani.

Mediterrani del nord

La seva capacitat per fer créixer complicitats i despertar afinitats humanes i culturals més enllà dels interessos purament comercials la va demostrar mil i una vegades. Serveixi aquesta com exemple: al número 3 de la revista *Sons de la Mediterrània* li vam demanar que col·laborés amb un article on exposés la seva visió de la música al Mediterrani i ens va enviar un text suculent i documentadíssim, titulat "El mar dels mercats", que girava al voltant de l'albergínia i els animats mercats com ingredient aglutinador de l'imaginari mediterrani. Entre altres coses, hi deia: "Què uneix i defineix la koiné mediterrània? Una resposta personal: la cuina i el gust per l'alimentació (...), sostinc que la barbàrie comença on s'acaben els conreus de l'olivera en primer terme i de les vinyes en segon, i nosaltres, piemontesos, que fa poc hem tornat a intentar produir oli, per força ja som una mica bàrbars (...). El Piemont és o no és un poble mediterrani? No tinc una resposta certa i absoluta, i menys encara en aquests dies gèlids de gener, però sí segurament conviccions personals: als molts músics piemontesos que diuen que es consideren celtes del sud, els responc sempre que prefereixo ser un mediterrani del nord.